

Súd: Okresný súd Žiar nad Hronom
Spisová značka: 10C/95/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6412212915
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Martin Štubniak
ECLI: ECLI:SK:OSZH:2016:6412212915.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žiar nad Hronom samosudcom Mgr. Martinom Štubniakom v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova č. 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, právne zastúpeného Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Grösslingova 4, Bratislava, IČO: 36 864 421, proti žalovanej: Slovenská republika, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, v konaní o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, takto

rozhodol:

I. Súd žalobu **z a m i e t a**.

II. Žalovanej náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

Podaným žalobným návrhom žalobca žiadal od žalovanej zaplatenie čiastky 175,- Eur ako náhrady majetkovej škody predstavujúcej účelne vynaložené náklady na správu a vymáhanie jeho pohľadávky a čiastky 165,96 Eur ako náhrady nemajetkovej ujmy (predstavujúcej 55,32 Eur za každý mesiac nečinnosti exekučného súdu), ktoré mu mali byť spôsobené nesprávnym úradným postupom tunajšieho súdu v exekučnom konaní vedenom pod sp. zn. 11Er/2287/2005 (súdnym exekútorom pod č. EX 2863/2005) tým, že o návrhu na zmenu súdneho exekútora nebolo rozhodnuté v zákonom stanovenom čase.

Tunajší súd vo veci rozhodol rozsudkom zo dňa 15.10.2014 č.k. 10C/95/2012-75 tak, že návrh zamietol a vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Na odvolanie žalobcu Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením zo dňa 29.10.2015 č.k. 1Co/24/2015-133 zrušil napadnutý rozsudok a vec vrátil na ďalšie konanie v podstate z dôvodu, že skutočnosti uvádzané v odôvodnení napadnutého rozsudku nezodpovedajú skutkovým okolnostiam veci a to spôsobuje jeho nepreskúmateľnosť a zmätočnosť.

Po vrátení veci tunajší súd na pojednávaní dňa 31.03.2016 prejednal vec v neprítomnosti riadne predvolaných sporových strán s použitím ust. § 101 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“), keď právnemu zástupcovi žalobcu ako aj žalovanej bolo predvolanie doručené dňa 02.03.2016. Žalobca cestou právneho zástupcu dňa 24.03.2016 požiadal o odročenie pojednávania z dôvodu, že sa nemohol pripraviť na pojednávanie, lebo mu nebola oznámená jeho spisová značka, pod ktorou si eviduje žalobu v tejto prejednávanej veci, čím nebola zachovaná 5-dňová lehota na prípravu na pojednávanie. Súd tento dôvod nepovažoval za dôležitý dôvod pre odročenie pojednávania (čo súd právnemu zástupcovi žalobcu aj elektronickými prostriedkami oznámil dňa 30.03.2016), nakoľko žalobca vedel o pojednávaní od 02.03.2016 a odročiť pojednávanie žiadal 24.03.2016. Pred týmto dňom žiadna žiadosť o oznámenie jeho spisovej značky súdu doručená nebola a túto značku mu súd tiež vyššie uvedeným spôsobom oznámil. Pokiaľ žalobca poukazoval na nedodržanie 5-dňovej lehoty podľa §

115 ods. 2 O.s.p., táto dodržaná bola, nakoľko predvolanie bolo doručené dňa 02.03.2016 a je len záležitosťou žalobcu ako si eviduje jednotlivé žaloby, keď v predvolaní mal riadne uvedené, že je predvolaný vo veci tunajšieho súdu sp. zn. 10C/95/2012 (prítom pokiaľ mu bolo doručené predvolanie ešte na pojednávanie dňa 15.10.2014, či rozsudok z rovnakého dňa ako aj zrušujúce uznesenie odvolacieho súdu zo dňa 29.10.2015, ani raz nenamietal, že „nevie“ o akú vec sa jedná).

Žalovaná ešte v písomnom vyjadrení doručenom súdu dňa 08.09.2014 požadovala žalobu zamietnuť. Z procesného hľadiska namietala, že zo žaloby nie je zrejmé od čoho odvodzuje žalobca uplatnené nároky. Podal ju predčasne ešte pred uplynutím 6 mesačnej lehoty určenej na predbežné prerokovanie nároku podľa § 16 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci (resp. podľa § 16 ods. 1 cit. zákona v znení účinnom do 31.12.2012). Nakoľko žalobca neposkytol ani súčinnosť potrebnú na predbežné prerokovanie nárokov Ministerstvom spravodlivosti SR, nepovažuje žalované nároky za predbežne prerokované. Ohľadne veci samotnej žalovaná popierala, že by došlo k nesprávnemu úradnému postupu poukazujúc na judikatúru Ústavného súdu SR, podľa ktorej nedodržanie zákonom stanovenej lehoty neznamená automaticky prieťahy v konaní. Paušálne náklady na pohľadávku subjektívne vyčíslené žalobcom nie sú škodou a jej vznik žalobca ani nijak nepreukázal. Rovnako mu nevznikol ani nárok na náhradu nemajetkovej ujmy lebo jej poskytovanie je individuálne v každom prípade. Keďže nedošlo k nesprávnemu úradnému postupu a žalobca nepreukázal vznik škody (resp. nemajetkovej ujmy) ani jej výšku, nemôže medzi nimi existovať ani vzťah príčiny a následku.

Súd vo veci vykonal dokazovanie jednotlivými listinami tvoriacimi obsah spisu tunajšieho súdu sp. zn. 11Er/2287/2005 a zistil nasledovné:

Tunajší súd na podklade žiadosti súdneho exekútora Mgr. Jozefa Ďuricu o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrhu žalobcu na vykonanie exekúcie zo dňa 21.10.2005, ktorým žiadal vymôcť čiastku 16.200,- Sk s príslušenstvom a na podklade notárskej zápisnice č. N 3291/2005, NZ 31030/2005 spísanej dňa 05.07.2005 notárom JUDr. Ondrejom Ďuriacom, poveril dňa 25.11.2005 menovaného exekútora vykonaním exekúcie v prospech žalobcu ako oprávneného voči povinnej C. T.. Dňa 02.11.2009 doručil žalobca súdu návrh na zmenu súdneho exekútora požadujúc, aby bol vykonaním exekúcie poverený súdny exekútor JUDr. Rudolf Krutý. Dňa 03.12.2009 tunajší súd elektronicky vyzval súdneho exekútora JUDr. Jozefa Ďuricu, aby v lehote 7 dní vyčíslil trovy exekúcie a predložil svoj exekútorový spis. Exekútor nereagoval, pričom následne tunajší súd uznesením zo dňa 10.02.2010, č.k. 11Er/2287/2005-15 vyhlásil exekúciu za neprípustnú. V odôvodnení uznesenia súd uviedol, že nerozhodoval o návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora, lebo v prípade zastavenia exekúcie by zmena súdneho exekútora bola neúčelná. Voči uzneseniu podal odvolanie žalobca dňa 15.03.2010 požadujúc jeho zrušenie. Uznesením zo dňa 25.11.2010, č. k. 43CoE/12/2010-38 Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací napadnuté uznesenie potvrdil, v dôsledku čoho nadobudlo právoplatnosť dňa 13.01.2011. Následne tunajší súd uznesením zo dňa 02.03.2011 č.k. 11Er/2287/2005-46 exekúciu zastavil a rozhodol o trovách exekúcie. Aj voči tomuto uzneseniu sa žalobca odvolal a to dňa 31.03.2011, pričom Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením zo dňa 04.07.2011 č.k. 13CoE/221/2011-61 napadnuté uznesenie potvrdil.

Z hľadiska právneho posúdenia zisteného stavu veci súd uvádza, že zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú výkonom verejnej moci jeho orgánmi upravuje zákon č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, ktorý v § 3 určuje, že štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci: a) nezákonným rozhodnutím, b) nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, c) rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, alebo d) nesprávnym úradným postupom. Svojej zodpovednosti sa štát nemôže zbaviť.

Z uvedeného ustanovenia vyplýva, že na vznik objektívnej zodpovednosti štátu (Slovenskej republiky) za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom sa vyžaduje kumulatívne (súčasné) splnenie troch podmienok: 1. nesprávny úradný postup orgánu verejnej moci, 2. vznik škody ako peniazmi vyčísliteľnej majetkovej ujmy na strane dotknutého subjektu a 3. príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody. Zákon č. 514/2003 Z.z. neobsahuje legálnu definíciu nesprávneho úradného postupu. Ust. § 9 uvedeného zákona v znení účinnom do 31.12.2012 príkladom za nesprávny úradný postup označuje porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie

v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb. V zásade možno nesprávny úradný postup definovať ako postup orgánu verejnej moci (teda aj štátneho orgánu), ktorý je v rozpore s platnými právnymi normami a ktorý spočíva v inej než rozhodovacej činnosti. V prípade rozhodovacej činnosti totiž zákon č. 514/2003 Z.z. zakladá zodpovednosť štátu za nezákonné rozhodnutie a špecificky za určité rozhodnutia týkajúce sa najmä osobnej slobody jednotlivca (rozhodnutia o zatknutí, zadržaní, o treste atď.). Inými slovami, pri nesprávnom úradnom postupe je činnosť orgánu verejnej moci v konkrétnom prípade upravená právnou normou, ktorú orgán pri jej aplikácii poruší. Treba ale zdôrazniť, že nesprávny úradný postup je potrebné posudzovať s prihliadnutím na konkrétne okolnosti daného prípadu.

Súd preto skúmal, či bolo preukázané splnenie všetkých troch podmienok na to, aby bola založená zodpovednosť žalovanej za žalobcom tvrdenú škodu (resp. ujmu).

Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že na podklade žiadosti súdneho exekútora, návrhu žalobcu na vykonanie exekúcie a notárskej zápisnice ako exekučného titulu bolo tunajším súdom vedené exekučné konanie pod sp. zn. 11Er/2287/2005. Súd dňa 25.11.2005 poveril vykonaním exekúcie súdneho exekútora Mgr. Jozefa Ďuricu a žalobca ako oprávnený dňa 02.11.2009 požiadal o zmenu exekútora. V tom čase účinné ust. § 44 ods. 8 Exekučného poriadku (zákon č. 233/1995 Z.z.) určovalo, že oprávnený môže kedykoľvek v priebehu exekučného konania aj bez uvedenia dôvodu podať na príslušný okresný súd návrh na zmenu exekútora, pričom súd rozhodne o zmene exekútora do 30 dní od doručenia návrhu oprávneného na zmenu exekútora.

V danom prípade tunajší súd ako exekučný súd síce nerozhodol o zmene súdneho exekútora, avšak jeho postup bol plne opodstatneným, pokiaľ uznesením zo dňa 10.02.2010 vyhlásil exekúciu za neprípustnú a v celom rozsahu ju následne zastavil uznesením zo dňa 02.03.2011 z dôvodu, že existovali okolnosti, ktoré bránili vykonaniu exekúcie a pre ktoré bolo potrebné exekúciu zastaviť. Existenciu takýchto okolností potvrdil aj odvolací súd tým, že na odvolanie žalobcu obe napadnuté uznesenia potvrdil. V tomto prípade by bolo v rozpore s logickým procesným postupom, aby na jednej strane najskôr exekučný súd rozhodol na návrh žalobcu o zmene súdneho exekútora a následne bez potreby vykonávania akýchkoľvek ďalších úkonov by exekúciu vyhlásil za neprípustnú a túto zastavil. Išlo by výlučne o samoučelný postup, teda len o rozhodnutie pre rozhodnutie bez akéhokoľvek praktického významu.

Ešte je potrebné dodať, že zákonom stanovená povinnosť súdu ako orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom určenej lehote predstavuje v tejto rovine garanciu ústavného práva každého na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky. Ústavný súd Slovenskej republiky v rozhodnutí sp. zn. I. ÚS 16/02 konštatoval, že pri posúdení toho, či došlo alebo nedošlo k porušeniu práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, Ústavný súd Slovenskej republiky prihliada síce na lehoty, ktoré sú uvedené v Ústave Slovenskej republiky alebo v zákone, ale ich nedodržanie nepovažuje automaticky za porušenie uvedeného základného práva, pretože aj v týchto prípadoch sú rozhodujúce všetky okolnosti danej veci. V rozhodnutí sp. zn. I. ÚS 70/02 Ústavný súd Slovenskej republiky zasa uviedol, že ak je na jednej strane všeobecný súd viazaný v zákone ustanovenými lehotami na vykonanie procesného úkonu, na druhej strane ich dodržanie nemôže mať za následok porušenie základných zásad civilného procesu, ktoré sú nevyhnutným predpokladom realizácie širšieho základného práva - práva na spravodlivý proces, ktoré majú účastníci konania zaručené v ustanoveniach siedmeho oddielu druhej hlavy ústavy a v príslušných medzinárodných zmluvách o ľudských právach, ktoré majú prednosť pred zákonom. V tomto zmysle právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov a právo na spravodlivý proces nemožno stavať proti sebe ani ich od seba oddeľovať. Porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov v zmysle čl. 48 ods. 2 Ústavy nemožno preto vyvodzovať len zo skutočnosti, že štátny orgán dôsledne nepostupoval v zákonom ustanovených lehotách.

Súd preto nemal preukázaný nielen nesprávny úradný postup v súvislosti s rozhodovaním o zmene súdneho exekútora ale nemal preukázané splnenie ani jednej z ďalších dvoch podmienok vyžadovaných na vznik zodpovednosti žalovanej za žalobcom tvrdené ujmy. Žalobca v tomto smere napriek riadnemu poučeniu o dôkaznej povinnosti podľa § 120 ods. 4 O.s.p. nielenže nepredložil ale ani neoznačil žiadne dôkazy, ktoré by mal súd vykonať a ktoré by podporovali to, že práve v dôsledku tvrdeného nesprávneho úradného postupu v súvislosti s rozhodovaním o zmene súdneho exekútora utrpel konkrétne vylíšiteľnú

a preukázateľnú majetkovú škodu či ujmu nemajetkového charakteru, ktorú by bolo namieste odškodniť v peniazoch podľa § 17 ods. 1 a 2 zákona č. 514/2003 Z.z. Za škodu, pri vzniku ktorej sa nahrádza skutočná škoda a ušlý zisk, nemožno podľa názoru súdu považovať iba subjektívne vyčíslené (a ničím neobjektívizované) paušálne náklady na správu pohľadávky pomocou informačného systému v sume 70,- Eur, na udržiavanie a správu informačného systému v čiastke 40,- Eur, na administráciu listín a komunikáciu s pôvodným súdnym exekútorom v čiastke 50,- Eur a na administratívne spracovanie textov urgencií, publikačné výdaje, poštovné a telekomunikačné výdaje spojené s urgovaním a kontrolou stavu konania v čiastke 15,- Eur. Skutočnou škodou je totiž ujma vyjadriteľná v peniazoch, ktorá nastala v majetkovej sfére poškodeného predstavujúca zníženie majetkového stavu poškodeného v porovnaní s jeho majetkovým stavom pred škodnou udalosťou. Preto pri náhrade skutočnej škody možno kompenzovať iba tie účelne vynaložené výdavky, ktoré by nebolo nutné vynaložiť nebyť škodnej udalosti. Subsumpcia žalobcom uvedených nákladov pod ušlý zisk neprichádza potom do úvahy už len vzhľadom na samotnú definíciu ušlého zisku, ktorým je zmarený majetkový prospech očakávaný s prihliadnutím na všetky okolnosti prípadu, ktorý však nenastal v dôsledku škodnej udalosti (v danom prípade v dôsledku tvrdeného nesprávneho úradného postupu). Treba tiež uviesť, že žalobca nielenže nepreukázal ale ani nijako bližšie nevysvetlil ako paušálne náklady na správu pohľadávky voči povinnej súvisia s nesprávnym úradným postupom súdu, keď exekúcia bola vyhlásená za neprípustnú a zastavená. Ako už bolo uvedené, medzi nesprávnym úradným postupom a škodou musí existovať príčinná súvislosť, teda vzťah príčiny a následku, pričom je podľa názoru súdu logické, že určité administratívne náklady na správu pohľadávky by žalobca mal i v prípade, ak by exekučný súd formálne o zmene súdneho exekútora rozhodol.

Vo vzťahu k požadovanej náhrade nemajetkovej ujmy žalobca tiež nijako nepreukázal žiaden nepriaznivý dopad (ujmu) na jeho právne postavenie ako veriteľa pohľadávky voči povinnej v dôsledku tvrdeného nesprávneho úradného postupu. V žalobe síce poukázal na určité riziká vo vzťahu k povinnej (riziko zániku povinného, jeho insolvenca, riziko „zmarenia účelu konania pre stratu kontaktu s povinným“), no nijako netvrdil ani nedokázal, že k takýmto následkom aj skutočne došlo v dôsledku postupu exekučného súdu. Súd tak nemal preukázaný nesprávny úradný postup, vznik škody na strane žalobcu ani príčinnú súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody a ani vznik nemajetkovej ujmy v dôsledku nesprávneho úradného postupu. Preto návrh žalobcu zamietol.

Len záverom sa k vyjadreniam žalovanej poznamenáva, že zo žalobného návrhu zo dňa 17.09.2012 je evidentné čoho sa žalobca v konaní domáhal a z akých dôvodov (§ 79 ods. 1 O.s.p.), pričom súdu je z rozhodovacej činnosti známe, že žalobca ešte pred začatím tohto súdneho konania podal najneskôr dňa 25.09.2012 na Ministerstvo spravodlivosti SR písomnú žiadosť podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o predbežné prerokovanie nárokov uplatňovaných v tomto konaní. V dôsledku neuspokojenia nárokov do 6 mesiacov od podania žiadosti sa ich žalobca mohol domáhať na súde (§ 16 ods. 4 cit. zákona), keďže uvedená lehota počas tohto súdneho konania už uplynula.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku a žalovanej ako účastníčke v konaní úspešnej nepriznal náhradu trov konania, pretože jej účasťou v konaní žiadne nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa doručenia jeho písomného vyhotovenia, písomne vo vyhotovení trojmo na tunajší súd.

V odvolaní musí byť uvedené, kto ho robí, ktorému súdu je určené, ktorej veci sa týka, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup okresného súdu považuje za nesprávny, čoho sa odvolateľ domáha (ako má odvolací súd rozhodnúť), uviesť dátum a podpis. Odvolanie treba predložiť v troch rovnopisoch, inak súd zhotoví kópie na trovy odvolateľa (§ 205 ods. 1 O.s.p.).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy,
- d) súd prvého stupňa dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam na základe vykonaných dôkazov,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a - sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu, v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej, odvolateľ nebol poučený podľa § 120 ods. 4 O.s.p., odvolateľ bez svojej viny nemohol predložiť alebo označiť dôkazy do rozhodnutia súdu prvého stupňa),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný rozsudok, môže oprávnený podať návrh na exekúciu podľa zákona č. 233/1995 Z. z. Exekučný poriadok, v znení neskorších predpisov.